

Asia: VN/36276/2025

Lausuntopyyntö mikroyrittäjien rahoituksesta sekä yritysten omistajan- ja sukupolvenvaihdoksista

Mikroyrittäjien rahoituksen saatavuuden parantaminen

1.

-

2.

-

3.

-

4.

-

5.

-

Kysymys 2. Mitä kehittämis ehdotuksia Teillä on mikroyrittäjien rahoituksen saatavuuden parantamiseen, kun kyse on valtiovallan vastuulla olevasta yrittäjyyden edistämisestä mikroyrittäjyyden kentässä, kuten toimintaympäristö, politiikkatoimet ja vastaava? Valtiovallan vastuulla olevilla rahoitusjärjestelmillä tarkoitetaan julkisia rahoituspalveluita ja -instrumentteja, joita valtio tarjoaa tai tukee mikroyrittäjien liiketoiminnan rahoittamiseksi. Näihin kuuluvat esimerkiksi työ- ja elinkeinoministeriön vastuulla olevan osalta ELY-keskusten yritystukimuodot, Finnveran lainat ja takaukset, Business Finlandin rahoituspalvelut.

Pyydämme konkreettisia kehittämis ehdotuksia valtiovallan vastuulla olevan osalta mikroyritysten rahoituksen saatavuuden parantamiseen perusteluineen.

-

Yritysten sukupolven- ja omistajanvaihdokset liiketoiminnan jatkumisen turvaamiseksi

1.
Omistajanvaihdostilanteisiin käytössä oleva osaaminen erityisesti pk-yritysten kokoluokassa
2.
Pankeille vaihtoehtoisen rahoituksen tarjonnan vähäisyys pk-yritysten kokoluokassa
3.
-
4.
-
5.
-

Kysymys 4. Mitä kehittämistarpeita on yritysten sukupolvenvaihdosten edistämässä liiketoiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi, kun kyse on valtiovallan vastuulla olevista toimista?Pyydämme konkreettisia kehittämisehdotuksia *sukupolvenvaihdosten* edistämiseen perusteluineen eri sisältöalueilta, kuten yritysrahoitus, yrityspalvelut, sääntely, verotus, yrittäjyyskasvatus, yrittäjyyskulttuuri jne.

Omistajanvaihdostilanteet ovat epäjatkuvuuskohta yritystoiminnalle ja niihin liittyy paljon yksityiskohtia, jotka vaativat sekä juridiikan että rahoituksen korkean tason asiantuntemusta. Tätä osaamista on Suomessa ja erityisesti pääkaupunkiseudun ulkopuolella verrattain vähän. Asiantuntijat ovat kalliita ja he keskittyvät isompiin järjestelyihin.

Ulkopuolista rahoitusta vaativat yritysjärjestelyt ja omistajanvaihdokset ovat vaikeita saada onnistumaan Suomen rahoitusmarkkinoilla. Suomen rahoitusmarkkinat ovat erittäin pankkirahoituspainotteiset ja kilpailutilanne yritysrahoituksessa on lähes oligopolinen. Osuuspankki ja Nordea ovat selkeät päätoimijat yritysrahoituksessa. Koska näillä kahdella toimijalla ei ole muita kilpailijoita, tilanne on ajautunut siihen, että niiden ei ole tarvinnut panostaa paljoa osaamiseen ja tuotekehitykseen. Kuten aikaisemmin todettiin yrityksen omistajanvaihdostilanteet vaativat rahoittajalta merkittävää asiantuntemusta ja tähän pankeissa ei juurikaan ole tarvetta. Suurin ongelma Suomen PK -yritysten rahoituksessa ei ole sääntely vaan puute osaamisessa.

Pankeissa olevan osaamispuutteen ratkaisemiseksi tarvittaisiin PK -yrityksille neuvonantajia, jotka laatisivat rahoitettavasta hankkeesta laadukkaat rahoitusmuistiot rahoittajien päätösprosesseissa käytettäväksi. Asiantuntijoiden käyttöön on usein suuri kynnys, koska siitä aiheutuu hankkeen kokoon nähden merkittäviä kustannuksia. Valtiovalta pystyisi tässä auttamaan merkittävästi palauttamalla aikaisemmin yritysten käytössä olleet ELY:n yritysten kehittämispalvelut. Tämä olisi valtiovallalle erittäin kustannustehokas keino edistää omistajanvaihdoksia. Kustannus valtiolle olisi noin 2-5 tEur per hanke ja se mahdollistaisi tarvittaessa useiden miljoonien eurojen suuruiset yrityskaupat, kun rahoittajilla olisi käytössään laadukas informaatio rahoituspäätöksen tueksi.

Suomen rahoitusmarkkinoita olisi lisäksi tarpeen monipuolistaa voimakkaasti, mitä on vaikea saada tapahtumaan ilman valtiovallan panostusta. Suomeen tarvittaisiin toimivat private debt -markkinat täydentämään perinteistä pankkirahoitusta. Tästä hyötyisivät kaikki osapuolet ja erityisesti pankit, jotka voisivat keskittyä oman riskikehikkonsa täyttäviin rahoituksiin. Yhdysvaltojen private debt -markkinat ovat maailman edistyneimmät koko maailmassa ja siellä aiheesta on julkaistu myös tieteellisiä tutkimuksia. Tutkimukset osoittavat, että private debt -markkinan koolla on positiivinen korrelaatio esimerkiksi patenttihakemusten määrään ja työllisyysasteeseen.

Suurin Suomen kansantalouden kasvua haittaava ongelma on erittäin heikko yritysrahoituksen tehokkuus. Tämä saataisiin korjattua muutamassa vuodessa kehittämällä voimakkaasti private debt -markkinaa. Tämä olisi mahdollista kehittämällä lainsäädäntöä tukemaan pankkien ulkopuolisen velkarahoitusmarkkinoiden kasvua siten, että instituutionaaliset rahoittajat kuten eläkeyhtiöt voitaisiin insentivoida kanavoimaan enemmän sijoituksiaan myös tähän omaisuusluokkaan. Lisäksi Finnveralle tulisi luoda puitteet tehdä sijoituksia velkarahastoihin.

Yhteenvedon voidaan todeta, että Suomessa tarvittaisiin lisää osaamista yritysrahoitukseen mahdollistamalla neuvonantajien käytön pienemmissä hankkeissa sekä monipuolistamalla voimakkaasti yritysrahoitusmarkkinoita.

Kysymys 5. Mitä kehittämistarpeita on yritysten yrityskaupalla tehtävien omistajanvaihdosten edistämiseksi liiketoiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi, kun kyse on valtiovallan vastuulla olevista toimista?Pyydämme konkreettisia kehittämis ehdotuksia *yrityskaupalla tehtävien omistajanvaihdosten* edistämiseen perusteluineen eri sisältöalueilta, kuten yritysrahoitus, yrityspalvelut, sääntely, verotus, yrittäjyyskasvatus, yrittäjyyskulttuuri jne.

Omistajanvaihdostilanteet ovat epäjatkuvuuskohta yritystoiminnalle ja niihin liittyy paljon yksityiskohtia, jotka vaativat sekä juridiikan että rahoituksen korkean tason asiantuntemusta. Tätä osaamista on Suomessa ja erityisesti pääkaupunkiseudun ulkopuolella verrattain vähän. Asiantuntijat ovat kalliita ja he keskittyvät isompiin järjestelyihin.

Ulkopuolista rahoitusta vaativat yritysjärjestelyt ja omistajanvaihdokset ovat vaikeita saada onnistumaan Suomen rahoitusmarkkinoilla. Suomen rahoitusmarkkinat ovat erittäin pankkirahoituspainotteiset ja kilpailutilanne yritysrahoituksessa on lähes oligopolinen. Osuuspankki ja Nordea ovat selkeät päätoimijat yritysrahoituksessa. Koska näillä kahdella toimijalla ei ole muita kilpailijoita, tilanne on ajautunut siihen, että niiden ei ole tarvinnut panostaa paljoa osaamiseen ja tuotekehitykseen. Kuten aikaisemmin todettiin yrityksen omistajanvaihdostilanteet vaativat rahoittajalta merkittävää asiantuntemusta ja tähän pankeissa ei juurikaan ole tarvetta. Suurin ongelma Suomen PK -yritysten rahoituksessa ei ole sääntely vaan puute osaamisessa.

Pankeissa olevan osaamispuutteen ratkaisemiseksi tarvittaisiin PK -yrityksille neuvonantajia, jotka laatisivat rahoitettavasta hankkeesta laadukkaat rahoitusmuistiot rahoittajien päätösprosesseissa käytettäväksi. Asiantuntijoiden käyttöön on usein suuri kynnys, koska siitä aiheutuu hankkeen kokoon nähden merkittäviä kustannuksia. Valtiovalta pystyisi tässä auttamaan merkittävästi palauttamalla aikaisemmin yritysten käytössä olleet ELY:n yritysten kehittämispalvelut. Tämä olisi valtiovalle erittäin kustannustehokas keino edistää omistajanvaihdoksia. Kustannus valtiolle olisi noin 2-5 tEur per hanke ja se mahdollistaisi tarvittaessa useiden miljoonien eurojen suuruiset yrityskaupat, kun rahoittajilla olisi käytössään laadukas informaatio rahoituspäätöksen tueksi.

Suomen rahoitusmarkkinoita olisi lisäksi tarpeen monipuolistaa voimakkaasti, mitä on vaikea saada tapahtumaan ilman valtiovallan panostusta. Suomeen tarvittaisiin toimivat private debt -markkinat

täydentämään perinteistä pankkirahoitusta. Tästä hyötyisivät kaikki osapuolet ja erityisesti pankit, jotka voisivat keskittyä oman riskikehikkonsa täyttäviin rahoituksiin. Yhdysvaltojen private debt -markkinat ovat maailman edistyneimmät koko maailmassa ja siellä aiheesta on julkaistu myös tieteellisiä tutkimuksia. Tutkimukset osoittavat, että private debt -markkinan koolla on positiivinen korrelaatio esimerkiksi patenttihakemusten määrään ja työllisyysasteeseen.

Suurin Suomen kansantalouden kasvua haittaava ongelma on erittäin heikko yritysrahoituksen tehokkuus. Tämä saataisiin korjattua muutamassa vuodessa kehittämällä voimakkaasti private debt -markkinaa. Tämä olisi mahdollista kehittämällä lainsäädäntöä tukemaan pankkien ulkopuolisen velkarahoitusmarkkinoiden kasvua siten, että instituutionaaliset rahoittajat kuten eläkeyhtiöt voitaisiin insentivoida kanavoimaan enemmän sijoituksiaan myös tähän omaisuusluokkaan. Lisäksi Finnveralle tulisi luoda puitteet tehdä sijoituksia velkarahastoihin.

Yhteenvetona voidaan todeta, että Suomessa tarvittaisiin lisää osaamista yritysrahoitukseen mahdollistamalla neuvonantajien käytön pienemmissä hankkeissa sekä monipuolistamalla voimakkaasti yritysrahoitusmarkkinoita.

Kaila Matias
GOS Group Oyj - Toimitusjohtaja